

ՄԻԱՄՆԱԿԱՆ ՔՆՆՈՒԹՅՈՒՆ
2023

ՀՈՒՆՎԱՐ - ՓԵՏՐՎԱՐ

ՀԱՅՈՑ ԼԵԶՈՒ
ԵՎ
ՀԱՅ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

ԹԵՍՏ 1

Խմբի համարը

Նստարանի համարը

Հարգելի՛ դիմորդ

Խորհուրդ ենք տալիս առաջադրանքները կատարել ըստ հերթականության: Ուշադիր կարդա՛ յուրաքանչյուր առաջադրանք: Եթե չի հաջողվում որևէ առաջադրանքի անմիջապես պատասխանել, ժամանակը խնայելու նպատակով կարող ես դրան անդրադառնալ ավելի ուշ:

Թեստ-գրքույկի էջերի դատարկ մասերը կարելի է օգտագործել սևագրության համար: Ուշադիր եղի՛ր պատասխանների ձևաթուղթը լրացնելիս.

- ընտրովի պատասխանով առաջադրանքներում քո ընտրած տարբերակի համարին համապատասխանող վանդակում դի՛ր X նշանը (միևնույն սյունակի մեկից ավելի վանդակներում ցանկացած նշում կհամարվի սխալ),
- 33-38-րդ և 67-69-րդ առաջադրանքներում՝ յուրաքանչյուր առաջադրանքի համապատասխան համարների տակ, դի՛ր X նշաններ:

Մաղթում ենք հաջողություն:

Ա մակարդակ

1 Ո՞ր շարքում ուղղագրական սխալ *չկա*:

- 1) դափնեվարդ, գիրկընդխառն, հեռաձիգ, բարվոքել
- 2) պատշգամբ, առնչվել, բարյացակամ, միմիանց
- 3) անհեթեթ, հեղեղատ, բագրիք, արհավիրք
- 4) երփներանգ, հղբանալ, պախուրց, գիշերօթիկ

2 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերի բաղադրիչներն են գրվում միասին:

- 1) բարձր(աշխարհիկ), ի(վերուստ), առ(այժմ)
- 2) առ(ձեռն), բերնե(բերան), հար(հավիտյան)
- 3) թեթև(քաշային), հիսուն(երեք), առ(այն)
- 4) նոր(ջուղայեցի), համ(երկրացի), ի(սպառ)

3 Ո՞ր շարքի բաղադրյալ հատուկ անունների միայն մեկ բաղադրիչն է գրվում մեծատառով:

- 1) ՍՈՒԵՁԻ ՋՐԱՆՑՔ, ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԲԱՐՉՐԱՎԱՆԴԱԿ, ԱԶԳԵՐԻ ԼԻԳԱ
- 2) ԱՆՎՏԱՆԳՈՒԹՅԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ, ՀԻՆ ՀՈՒՄ, ՄԵԾ ԵՂԵՌՆ
- 3) ՀԱՐՅՈՒՐԱՄՅԱ ՊԱՏԵՐԱԶՄ, «ՊԱՏՎՈ ԼԵԳԵՌՆ» ՇՔԱՆՇԱՆ, ԼԱ ՍԱՆՇ
- 4) ՆՈՐ ՏԱՐԻ, ՀՅՈՒՄԻՍԱՅԻՆ ՍԱՌՈՒՑՅԱԼ ՕՎԿԻԱՆՈՍ, ՄԵԾ ՄՆԵՐ

4 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերի տառերի և հնչյունների քանակն է հավասար:

- 1) անորոշ, ակնբախ, աստղալից
- 2) ալեվարս, ապերջանիկ, ինքնատեռ
- 3) անընկեր, հայորդի, բարձրանալ
- 4) կայսերապաշտ, մանրիկ, արջաորս

5 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում *երկհնչյունի* հնչյունափոխություն կա:

- 1) քրիստոնեություն, անգուգադրելի, քնքշանք, դժգունել
- 2) անգզուշաբար, բուսաբանական, ուխտադրժորեն, ալրադաց
- 3) կառուցապատում, ձկնաբուծարան, կուտակել, կապտականաչ
- 4) բուրաստան, գուժկան, բնափայտ, դաշունահարել

6 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերն են իրար հոմանիշ:

- 1) գիրք, շեշտակի, պիրկ
- 2) նենգ, խաբեբա, գծուծ
- 3) սիրալիր, կաթոգին, գորովալից
- 4) ցանկալի, տենչալի, բերկրալի

7 Ո՞ր տարբերակի ընդգծված բառերը համանուններ *չեն*:

- 1) **փող** հնչեցնել-**փող** ծախսել
- 2) **կետ** որսալ-**կետ** դնել
- 3) **բարձր** տրամադրություն-**բարձր** շենք
- 4) ծաղկից **հոտ** քաշել-**հոտ** արածեցնել

8 Ո՞ր տարրերակում են ճիշտ համապատասխանում տրված բառերն ու դրանց բացատրությունները:

ա. տատասկ	1. բուժական խոտերից պատրաստված դեղ
բ. հյուլե	2. փշոտ տերևներով խոտաբույս
գ. սկահակ	3. նվազագույն մասնիկ
դ. բալասան	4. տաք քամի
ե. խորշակ	

- 1) ա-2, բ-3, դ-1, ե-4
- 2) ա-3, գ-1, դ-2, ե-4
- 3) ա-2, բ-1, դ-4, ե-3
- 4) ա-3, բ-4, գ-2, ե-1

9 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերն են կազմությանը պարզ:

- 1) դրվագ, փափուկ, թախիծ
- 2) վիթխարի, միտք, հրավեր
- 3) արձակ, կայարան, պարտեզ
- 4) խրճիթ, գետին, դեղձան

10 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում հոդակապ կա:

- 1) խճաքար, որմնադիր, բարեգութ, հնավանդ
- 2) ալեհույզ, գետնանուշ, ծանրաշարժ, թիկնագոր
- 3) հորդաբուխ, կարեվեր, կաթնասուն, բյուրեղապակի
- 4) հոգեվիճակ, կորամենջք, հողմավար, գյուղեգյուղ

11 Ո՞ր նախադասության մեջ ապակատար ձևաբայ (կախյալ դերբայ) կա:

- 1) Հասկացրո՛ւ նրանց, որ մարդը ազատ պիտի լինի, որ ոչ ոք իրավունք չունի ուրիշի իրավունքը ջնջելու:
- 2) Մտազբաղ թափառում էր նա և խորհում էր, թե ինչ էլք գտնի՝ աշխարհը փրկելու համար:
- 3) Այն թռչող վայրկյանը, որ մարդիկ կյանք են անվանում, հավերժական է թվում այս խեղճերին. սակայն տեսնենք՝ ինչ է վաղը լինելու:
- 4) Ես ձեզ ազատության խոսք եմ շեփոքում. գնանք, խլենք մեր ապրելու իրավունքը, մեր իշխելու իրավունքը, մեր ազատությունը:

12 Ո՞ր շարքում հոգնակի թվի կազմության սխալ չկա:

- 1) հացթուխներ, սպաներ, գինեգործներ
- 2) չվերթեր, բուժկետեր, գործավարներ
- 3) դաշտամկներ, բեռնակիրներ, լրագիրներ
- 4) օրհներգեր, մորաքույրեր, տետրներ

13 Ո՞ր նախադասության մեջ դիմորոշ հողի գործածություն կա:

- 1) Օրբելին շարունակ հուզվում էր ու հուզում բոլորիս:
- 2) Հե՛յ ազահ մարդ, հե՛յ անգոհ մարդ՝ միտքդ երկար, կյանքդ կարճ:
- 3) Երբ ցույց էին տվել Չարենցին, վերջինս ասել էր. «Այդ նկարը պետք է ինձ տաս»:
- 4) Պատանին կանգնեց դիմացս ու առանց աչք թարթելու նայեց ինձ:

14 Ո՞ր նախադասության մեջ բայի սխալ ձև կա:

- 1) Առաջ մի՛ անցի, դու կմոլորվես, Չարի ճամփեքին կկորցնենք իրար:
- 2) Մարդ չպետք է զբաղվի իր չսիրած գործով:
- 3) Եթե ուզում ես հաղթողի դերում լինել, պետք է չհավատալ կեղծ խոսքերին:
- 4) Մի՛ արա ուրիշին այն, ինչ չես ուզում, որ քեզ անեն:

15 Ո՞ր նախադասության մեջ կրկնադիր շաղկապ կա (նախադասությունները կետադրված չեն):

- 1) Ծով կար նրա մտքում և այդ ծովը ասի էր շարտում երբեմն սև թավիշե գլխարկով մի գլուխ մազերը կարճ կտրած երբեմն երկարազգեստ մի կնոջ թիկունքին երկար ծամեր:
- 2) Կարծում էր կգրի մի կարճ պատմվածք կամ մի ակնարկ կամ էլ որոշ ժամանակով գրելը կհետաձգի մինչև բավարար նյութ կհավաքվի ավելի ծավալուն գործի համար:
- 3) Ինձ պատմել են որ այնտեղ էլ ոչ մի չարիս չի պատվում ոչ մի կուժ չի շինվում:
- 4) Փռվեց Ու միշտ քանի որ կա Շահ ու գերի ստրուկ ու տեր Չի լինելու երկրի վրա Ոչ շիտակ խոսք ոչ կյանք ոչ սեր:

16 Ո՞ր նախադասության մեջ է որոշիչն արտահայտված ածականով:

- 1) Հիշողությանս մեջ մնացել է ուրիշ պատմություն՝ կապված այդ օրերի հետ:
- 2) Սովորություն է դարձել խմելու ջրի վատնումը:
- 3) Կամրջով անցնելիս նա սիրում էր հետևել ջրերի խաղաղ ընթացքին:
- 4) Ընկերոջ նվիրած հեռախոսը կորցրել էր:

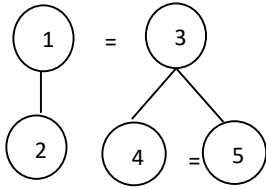
17 Ո՞ր նախադասության մեջ բաղադրյալ ստորոգյալ կա:

- 1) Ո՞վ պիտի հոգ տանի սովալլուկ որբերի մասին:
- 2) Շատ մի՛ խորացիր անորոշության լաբիրինթոսում:
- 3) Ինչքան անիվը վատն է լինում, այնքան մեքենայի աղմուկը շատանում է:
- 4) Ժողովուրդը հեքիաթների մեջ է արտահայտում իր իդճերը:

18 Ո՞րն է բարդ նախադասություն:

- 1) Արշակը շփոթված մտածում էր այդ լուրը ամբողջ երկրում տարածելու և ամեն տեղ հասցնելու մասին:
- 2) Չանցած մի քանի վայրկյան՝ ներս մտավ իշխանը՝ ըստ սովորության՝ ձգված կանգնելով բոլորի առջև:
- 3) Այդպես խոսում էր, բայց և ուշիուշով հետևում մայրաքաղաքում կատարվող բոլոր իրադարձություններին:
- 4) Ամենքը հետաքրքրված առաջ էին գալիս՝ տեսնելու սպանվածի կնոջը՝ անձանոթ իշխանուհուն:

19 Ո՞ր նախադասությունն է համապատասխանում տրված գծապատկերին:

- 1) Նա, որ այդքան փորձառու էր, բանակցությունները վարում էր բացառիկ վարպետությամբ, և չնայած խորամանկությանն ու փորձին՝ Փիլոնը ստիպված էր հստակ ու կոնկրետ պայմաններ հանձն առնել, որպեսզի դիմացինն իրեն խաբված չզգա:
- 2) Այն ժամանակ, երբ այս անվեհեր հյուրերը տեղավորվեցին դուքսի սեղանի մոտ, Ռաֆայելը, որ երեկ ճաշից հետո ինչ-որ պատրվակով դուրս էր եկել, զգուշությամբ չքացել, ներկայացավ հանդիսավոր դեմքով:
- 3) Դուք կսարսափեիք, երբ տեսնեիք այս մարդկային դեմքերը, հառաչանք կարձակեիք, երբ հոգնած աչքերով ձեզ դիմավորեին նրանք, ում դուք անսահման կարոտել էք:
- 4) Հյուրերը, որոնք ցանկանում էին կամաց-կամաց ցրվել, ծանր հառաչանք արձակեցին. նրանք զգացին, որ իրենց թևերն ու ոտքերը թմրել են, և սաստիկ թուլություն են զգում:

20 Ո՞ր նախադասության մեջ կետադրական սխալ կա:

- 1) Այս ամառ, ըստ կանխատեսումների, շոգ է լինելու, և կարծում եմ՝ ավելի ճիշտ կլինի՝ գործերդ հետաձգես մինչև աշուն:
- 2) Բոլոր արարածները, որ կան աշխարհում՝ թռչուններ, կենդանիներ՝ վայրի և ընտանի իրենց ծնողներից են ստանում կյանքի առաջին հմտությունները:
- 3) Եղել է մի քաղաք, և մարդիկ, եզները սայլերին լծած կամ ուղտերին նստած, եկել են այդ քաղաքը՝ առևտուր անելու:
- 4) Աստված մարդուն տվել է ուշիմություն, բարեփոխվելու հնարավորություն, և մարդը, գիտակցելով այդ, պետք է ձգտի կատարելության:

21 Նախադասությունները նշող թվերի դասավորության ո՞ր տարբերակն է համապատասխանում դրանց տրամաբանական ճիշտ հաջորդականությանը:

1. Հենց այդ դարաշրջանում արևի վրա ոչ մի պայթյուն չի եղել. լուսատուն գոյատևել է շատ խաղաղ, ինչը ևս նպաստել է մարդկանց առողջ լինելուն:
2. Այսօր մարդկությունը գիտակցել է, որ «շիկացած գազանի» վրա տեղի ունեցող պրոցեսներից են կախված մոլորակի կլիման և մարդու առողջությունը. մարդու համար խիստ վտանգավոր են մագնիսական փոթորիկները:
3. Գիտնականները նշում են, որ 18-րդ դարը մարդկության պատմության մեջ ամենաաառը դարն է եղել. մոլորակի միջին ջերմաստիճանը բավական ցածր է եղել, և դրա հետ է կապված եղել մարդկանց մահացության աննախադեպ ցածր տոկոսը:
4. Ռուս բանաստեղծ Անդրեյ Բեկին գուցե տեղյակ էր դրանից և անչափ վախենում էր արևի ճառագայթներից. արևոտ օրերին երբեք չէր զբոսնում և տնից դուրս էր գալիս միայն ամպամած օրերին կամ երեկոները:

- 1) 3, 1, 2, 4
- 2) 4, 3, 2, 1
- 3) 3, 4, 1, 2
- 4) 4, 1, 2, 3

22 Ո՞ր նախադասության մեջ համաձայնության սխալ կա:

- 1) Ամեն ինչ՝ թագը, գայիսունը, հարստությունը, կարող է աղավաղել մարդկությունը մարդու մեջ:
- 2) Նրա պարթև հասակը, հպարտ կեցվածքը այդ պահին մի տեսակ անշուք թվացին:
- 3) Տերյանի «Մթնշաղի անուրջները» նոր էջ բացեց հայ բանաստեղծության մեջ:
- 4) Զննելուց առաջ տան դուռը փակում էին կա՛մ պապս, կա՛մ մեծ հորեղբայրս:

23 Ո՞ր հատվածն է արևմտահայերենով:

- 1) Իմ եարն ի յերագիս եկաւ
ի սիրուն գէտ հարբած եղայ.
Յանկարծ ի քընոյս ելայ.-
լուսընկա՛յ, ու խիստ կու ցոլայ:
- 2) Մտիկ իմ եարին արեք,
գիս թողեր է՝ գո՞վ կու սիրէ.
Նման այն իրացն եղեր,
որ փողոցն որթոտ կու տնկէ:
- 3) Գերության շղթան ինձ զգալի չէր,
Եվ ոչ բռնության անգութ ճանկերը.
Ձեզանից հետո ծանրացան նոքա.
Ո՛հ, անիծում եմ ես այն օրերը:
- 4) Կ՛ուզեմ մեռնիլ դյուցազնային
Սիրո մ՛ համար աղջկա,
Հետո աչերս վար կը նային,
Ո՞ր է այն Սերն, ա՛խ, չըկա:

24 Ո՞ր տարբերակը տեղադրելու դեպքում քերականորեն և տրամաբանորեն ճիշտ նախադասություն կստացվի:

«Հինգերորդ օրվա վերջում», նա հաշվեց, որ նավը դեռ յոթ մղոն հեռու է իրենից, և ինքն անկարող է հասնել նրան:

- 1) ինքն իրեն հավաքելով
- 2) ուշ երեկոյան
- 3) ծովի ալիքների վրա օրորվելով
- 4) օվկիանոսի խորքում

25 Ո՞րն էր Դավթի և Փոքր Սհերի մենամարտի պատճառը «Մասնա ծռեր» էպոսում («Մասունցի Դավիթ» համահավաք բնագիր):

- 1) Սհերը, տեսնելով այդ աժդահա մարդուն, ուզում է իր ուժը փորձել՝ նրա հետ գոտեմարտելով:
- 2) Սհերին դուր չի գալիս, որ իրեն անձանոթ այդ ձիավորը ճանապարհն իրեն չի զիջում:
- 3) Սհերը զայրանում է, որ մի թուխմորուս մարդ իր ձիու վրա մի երիտասարդ աղջիկ է տանում:
- 4) Սհերը Դավթից պահանջում է նրա նժույգը և մերժում ստանում:

26 Մայաթ-Նովայի ո՞ր բանաստեղծությունից է տրված հատվածը:

*Ամեն մարդ չի կանա խըմի՝ իմ ջուրըն ուրիշ ջրրեն է.
Ամեն մարդ չի կանա կարդա՝ իմ գիրըն ուրիշ գրրեն է:*

- 1) «Թամամ աշխար պտուտ եկա»
- 2) «Աշխարումս ախ չիմ քաշի»
- 3) «Աշխարս մե փանջարա է»
- 4) «Դուրն էն գըլխեն իմաստուն իս»

27 Ա. Շիրվանզադեի «Քառս» վեպի ո՞ր հերոսի խոսքն է.

«19-րդ դարը, սիրելիս, խաբեության դար է, իսկ այդ դարը դեռ չի վերջացել: Այժմ խաբում են ամենքը, և ամենից ավել՝ նրանք, որոնք ըմբոստանում են խաբեության դեմ»:

- 1) Մարութխանյանի
- 2) Միքայելի
- 3) Մարկոս աղայի
- 4) Սմբատի

28 Ո՞ր ստեղծագործության հեղինակը Ա. Իսահակյանը չէ:

- 1) «Հրաժեշտի գագել»
- 2) «Մի մրահոն աղջիկ տեսա»
- 3) «Ռավեննայում»
- 4) «Սաադիի վերջին գարունը»

29 Ո՞ր տողն է բաց թողած:

*Փայտահատը հին երգն էր կրկնում
Եվ տաք սողոցն իր յուղում էր կրկին,
Թեղին անտարբեր ականջ էր դնում
.....:*

- 1) Մրսում էր կարծես վայրի նշենին
- 2) Օրոր էր ասում աշունն անտառին
- 3) Եվ խոնավ-խոնավ բուրմունքներ կային
- 4) Տապալված կաղնու խուլ հառաչանքին

30 Նար-Դոսի «Ես և նա» պատմվածքում ո՞րն է իտալական այն սիրավեպի վերնագիրը, որը թարգմանաբար ներկայացնում է հերոսը՝ վերանվանելով «Նա»:

- 1) «Վերելք»
- 2) «Մի կորած մարդու հիշատակարանից»
- 3) «Անկում»
- 4) «Վրեժ»

31 Ո՞ր պնդումն է ճիշտ Ա. Բակունցի «Ալպիական մանուշակ» պատմվածքի վերաբերյալ:

- 1) Երբ հնձվորի կինը թույլ չի տալիս, որ նկարիչն իրեն նկարի, վերջինս անակնկալի է գալիս:
- 2) Մինչ հնձվորի՝ տուն վերադառնալը երեք ձիավորներն արդեն հեռացել էին վրանից:
- 3) Հնձվորի տուն են այցելում հնագետը, նկարիչը և քանդակագործը:
- 4) Հնձվորը մահակը անասելի թափով իջեցնում է տղայի թիկունքին, որովհետև նա պահածոյի տուփ էր վերցրել անձանոթ մարդկանցից:

32 Պ. Սևակի «Եվ այր մի՝ Մաշտոց անուն» պոեմի ո՞ր տողերը Մաշտոցին չեն վերաբերում:

- 1) Նրանք ծնվում են, որ ապացուցեն,
Թե վերջը մի տեղ դառնում է սկիզբ:
- 2) Այդպես արցունք է ծնվում աչքի մեջ,
Երբ որ աչքի մեջ ընկնում է ավազ:
- 3) Օտարականի ու հյուրի տեսքով
Ինքն իրեն տարավ աշխարհից աշխարհ:
- 4) Ժողովրդի մեջ ննջում են Նրանք,
Ինչպես ջրի մեջ՝ ահեղ գոլորշին:

33 Ո՞ր բառերի վերջին արմատն է միավանկ:

1. պարզերես, 2. ավարառու, 3. չվացուցակ, 4. պերճաշուք, 5. միջօրեական,
6. միահավասար, 7. հեռատեսություն, 8. տեղափոխել

34 Նշել այն նախադասությունների համարները, որոնց կազմում համառոտ նախադասություն կա:

1. Ա՛հ, երջանիկ չի եղել մանկությունս, որովհետև միջավայրը, որտեղ ծնվել եմ, անթափանցելի խավար էր:
2. Իմ մանկության և պատանեկության տվալտանքների աղբյուրը միջավայրն էր, այն մթնոլորտը, որը շնչում էի:
3. Գնում էի մի երկիր, ուր գնում էին շատ-շատերը՝ բախտ որոնելու:
4. Բարեբախտաբար հայրս բացակա էր, ապա թե ոչ ինձ պիտի պատժեր:

35 Ո՞ր բառազույգերի բառերը հականիշներ չեն:

1. բնավ-միշտ, 2. վեհ-նվաստ, 3. աչառու-կողմնակալ, 4. իմաստակ-անգետ,
5. անհարթ-ողորկ, 6. ճապաղ-սեղմ, 7. արգասավոր-անպտուղ, 8. գուսպ-ժուժկալ

36 Տրվածներից որո՞նք են վերաբերական:

1. մասամբ, 2. հիրավի, 3. անտարակույս, 4. այլուր, 5. բազմիցս, 6. նույնիսկ, 7. նաև,
8. սուկ

37 Ո՞ր նախադասություններում ուղիղ խնդիր կա:

1. Իր սիրած թագավորի կյանքի հետաքրքիր դեպքերը ժողովուրդը գեղեցիկ գրույցներ դարձրեց:
2. Մեր բարեկամները՝ ուսյալ, անուսում, Անեծքի դիմաց օրհնանք են ուզում:
3. Եթե ինձ հաջողվել է իմ այրվող այգեստանների ծուխը հասցնել մեր մեծ նախնիների ստեղծած փառապանծ կոթողների բարձրությանը, այն ժամանակ ես հանգիստ սրտով կարող եմ ապրել:
4. Եղնիկը էլ չէր փախչում մեզանից. նա արդեն ընտելացել էր մեզ:
5. Ահա սեղանին է դրված նրա երկրորդ գրքույկը՝ «Բուլդար ավազակապետը»՝ գրված բոլորովին վերջերս:

38 Նշել այն թվերը, որոնց տեղում բութ պիտի դրվի:

Գարնանային գիշերն արդեն կիսվել էր(1) նա դեռ երկար նայում էր անորոշ մի կետի: Հետո տրորեց քունքերն ու վեր կենալով(2) քաշեց գրապահոցի վարագույրը: Սկզբում նա ձեռքը վերցրեց ուղտի(3) դեղնավուն կաշվով պատված նեղ ու երկարուկ տետրը(4) դարչնագույն մանր նոտրագրով լցված: Դրանք ամենօրյա գրառումներն էին(5) երեք-չորս տողից ոչ ավելի: Հետո նա թերթեց այն էջերը որոնք վերաբերում էին իր վաղ պատանեկությանը(6) երբեմն չափից ավելի կանգ առնելով միայն իրեն հայտնի դեպքերի վրա: Այդ պահերին ցավագնորեն կծկվում էր նրա դեմքը(7) մոմի լույսից կաթնավուն դարձած: Չգիտես ինչու(8) նրա հայացքը կանգ առավ գրառումների քսանյոթերորդ էջի պարբերության վրա:

39 Տրված բառերից քանիստ՞ւմ է գրվում Մ:

փա-փուշտ, ա-պաճույճ, ա-բարտավան, ա-բոխ, բա-բասել, ա-բարձիչ, ը-բոշխնել, հա-պատրաստից

40 Տրված բառերից քանի՞սն են բարդ:

մթագնում, դառնաղի, դասալիք, ակնթարթ, հակադիր, բերքահավաք, ամրոցամերձ, նորագույն

41 Տրված բառերից քանի՞սն են ածական:

բեղմնավոր, մշտապես, ճաղատ, գովելի, սկզբունքային, քննադատական, արտաքուստ, որոշ

42 Նախադասություններից քանիստ՞ւմ է թե-ն ստորադասական շաղկապ (նախադասությունները կետադրված չեն):

- Թե Կարինե Քոթանճյանին տեսնեք Կարսի փողոցներում Ասեք նրան Չարենցի ասաց մնաս բարով մնաս բարով:
- Սոնան մանկության առվակի ջրերն էր կարոտել թե պատահմամբ մոտեցավ հնձանի դռնակին Դիլան դային չիմացավ:
- Լինել թե չլինել այս է խնդիրը:
- Այս քամին է թափում աշնան չոր սաղարթը Թե օդի է թափվում իմ թմրած ուղեղին:
- Ի սրտե գոհ էի որ առիթ ունեի թե հանգստանալու այդ հիանալի առողջարանում թե վայելելու մեծ գիտնականի մտերմությունը:

43 Տրված հատվածում ընդգծվածներից քանի՞սն են գոյականական անդամի լրացում:

Չէ՞ որ կյանքում չհասկացավ ոչ որ մեզ,
Ու խնդացին լուսավոր մեր աչքերին,
Բութ հեզնեցին մեր կարոտները հրկեզ
Ու հեռացան: Ու ոչ մի լուր չբերին:

44 Պատկերավորման-արտահայտչական նշված միջոցներից քանի՞սն են գործածված:

*Մշուշների շղարշի տակ
Մշան խաշանն է խշխշում,
Քամու ձեռքերն անհամարձակ
Ամպի փեշերն են քաշքշում:*

համեմատություն, բաղաձայնույթ, փոխաբերություն, չափազանցություն

45 Տրված 6 պնդումներից յուրաքանչյուրի համար ընտրել *ճիշտ է*, *Միայն է*, *Չգիտեմ* տարբերակներից որևէ մեկը:

1. *Ան* սուկաձանցավոր բայերը *ա* խոնարհման են, *են* սուկաձանցավոր բայերը՝ *ե* խոնարհման:
2. *Ե* խոնարհման բոլոր բայերը եզակի հրամայականում ստանում են *իր* վերջավորություն:
3. Բայի բաղադրյալ դիմավոր ժամանակաձևեր ունի միայն սահմանական եղանակը:
4. Հրամայական և հարկադրական եղանակները ունեն միայն պարզ ժամանակաձևեր:
5. Սահմանական, ըղձական և ենթադրական եղանակների ժխտականը կազմվում է դրական ձևերին *չ* մասնիկ ավելացնելով:
6. *Ն* և *չ* սուկաձանցները անցյալ կատարյալի կազմության ժամանակ ընկնում են:

Բ մակարդակ

46 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում է գրվում միևնույն տառը:

- 1) չմշկոր-, օ-անցք, եր-վել, գվար-
- 2) հանդեր-անք, հերար-ակ, տարեդար-, փղ-կալ
- 3) հաղար-, լա-վարդ, աղ-ամուղջ, բա-կոն
- 4) գա-տնի, հա-ճապակի, փայծա-, պ-տոր

47 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում *ու*-ի հնչյունափոխություն կա:

- 1) սրբիչ, շրջադարձ, խնկաբույր, շքամուտք
- 2) կամրջակապ, հարստանալ, նշանող, գտել
- 3) մկնիկ, ընչաքաղց, մանկամարդ, լեզվանի
- 4) ձվածեղ, բքախեղդ, հրանոթ, մտավոր

48 Ո՞ր բառի և՛ արմատում, և՛ ածանցում հնչյունափոխություն կա:

- 1) միջնագիծ
- 2) պատմագրական
- 3) ժողովրդայնություն
- 4) լրատվություն

49 Փակագծերում տրված բառերից մեկը տվյալ նախադասությանը համապատասխանում է, մյուսը՝ ոչ. ո՞ր շարքի բոլոր պատասխաններն են ճիշտ:

ա. Տասն թոնրի կողքին էր շարել նոր թխած (1. ջնարակները, 2. նկանակները):

բ. Ժամանակն այդպես էլ չսպիացրեց նրա հոգում մնացած (1. խարամը, 2. խա-րանը):

գ. Գումարտակը հորդ անձրևից լայրծուն դարձած ճանապարհին (1. ոթում, 2. գայ-թում) և դժվարությամբ առաջ էր շարժվում:

դ. Այնքան վտանգավոր չէ Վարժեցված երիվար (1. հեծնելը, 2. հեծելը), որքան անփորձ բարեկամին գաղտնիքներ հայտնելը:

- 1) ա -1, բ -1, գ -1, դ -1
- 2) ա -2, բ -2, գ -2, դ -1
- 3) ա -2, բ -1, գ -2, դ -1
- 4) ա -1, բ -1, գ -2, դ -2

50 Ո՞ր դարձվածքի իմաստն է սխալ բացատրված:

- 1) *պատին դեմ տալ* –անելանելի վիճակի մեջ դնել
- 2) *գլուխը մտնել* –դժվարությամբ հասկանալ
- 3) *ճամփին քար գցել* –սկսած գործը կիսատ թողնել
- 4) *ձեռքերը լվանալ* –հրաժարվել ինչ-որ բանից

51 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում կա փակագծերում նշված ածանցը:

- 1) առաջին, առկախ, առևտուր, առինքնում (*առ-* նախածանց)
- 2) արտապատկեր, արտահայտել, արտացոլք, արտագաղթ (*արտ(ա)-* նախածանց)
- 3) մոլորակ, վտակ, ազդակ, խոյակ (*-ակ* վերջածանց)
- 4) կայան, գերան, փական, ծորան (*-ան* վերջածանց)

52 Ո՞ր բառի կազմությունն է սխալ տրված:

- 1) *գերկարճալիք* – նախածանց+արմատ+արմատ+վերջածանց
- 2) *փոխտնօրեն* – նախածանց+արմատ+արմատ+վերջածանց
- 3) *շրջանավարտ* – արմատ+ածանց+արմատ (առանց հոդակապի)
- 4) *բնութագիր* – արմատ+վերջածանց+հոդակապ+արմատ

53 Ո՞ր տարբերակում ձևաբանական վերլուծության սխալ չկա:

Նրանք ամբողջ ամառ տարածքը քաղհանում էին, մոլախոտերին, սակայն, վերջ չկար. մինչև մաքրելով հասնում էին վերջին մարգերին, դեսուդեն նորերն էին ծլարձակում:

- 1) *ամբողջ* – որոշյալ դերանուն, *դեսուդեն* – տեղի մակբայ
- 2) *մինչև* – ստորադասական շաղկապ, *չկար* – անցյալ կատարյալ
- 3) *քաղհանում էին* – ներգործական սեռի բայ, *տարածքը* – տեղի մակբայ
- 4) *սակայն* – վերաբերական, *ծլարձակում էին* – ածանցավոր բայ

54 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերն են դերանուններ:

- 1) սույն, այնտեղ, այսօրինակ
- 2) նույնքան, ոչ միայն, մեկմեկի
- 3) մյուս, երբևէ, ոչ ոք
- 4) յուրաքանչյուր, բոլորը, ուրեմն

55 Ո՞ր նախադասության մեջ սուկածանցավոր բայ չկա:

- 1) Գյուղացիներից մեկը շինարարության համար քար հանելու ժամանակ գետնի տակից գտնում է զանազան ամանների կտորներ ու այլ իրեր:
- 2) Պղտոր հեղեղի բերանն ընկած տաշեղի պես Լառ-Մարգարը շատ ափերի էր զարկվել, վերջը ալիքը Լառ-Մարգարին իր թռռան հետ գցել էր այդ գյուղը:
- 3) Երբ առաջին անգամ առվով ջուր էր կապել, ոտքերը մինչև ծնկները վեր քշտած, բահն ուսին՝ անցել առվով, գյուղում նրան արագիլի էին նմանեցրել:
- 4) Կտավատը ժպտում էր կապույտ ծաղիկներով, ծիրանն արդեն դեղնել էր, մասրենու մոտ պառավը կանգնել, իրեն էր սպասում:

56 Ո՞ր նախադասության մեջ հարադիր բայ չկա:

- 1) Կա՛նգ առ, հողագու՛նդ, Քո պտույտի մեջ Թող մայրամուտը մի քիչ երկարի:
- 2) Ամպերը դարձել գթության քույրեր, Ջրվեժի վրա ջուր են շաղ տալիս:
- 3) Ջանք է անում ամեն մի՛նը՝ Շուտով տանի, տիրանա:
- 4) Գործն է անմահ, լա՛վ իմացեք, Որ խոսվում է դարեդար:

57 Ո՞ր նախադասության մեջ մակբայ կա:

- 1) Տարիներ առաջ Սև ծովի ափին տեղադրվեց լազերային մի փարոս, որի ճառագայթը դիտվում է 35 կմ հեռավորությունից ցանկացած ժամանակ, նույնիսկ թանձր մառախուղի դեպքում:
- 2) Հնդկաստանի նահանգներից մեկում կա մի տաճար, որտեղ ապրում են հարյուր հազար «սուրբ» առնետներ. տաճարը մման է բերդի, որը վարպետությամբ սահմանազատված է աշխարհից պերճաշուք պարիսպներով:
- 3) Գիշերը մշտապես հավաքվում են գյուղի կատուները, և նրանցով կարելի է հաշվել, թե քանի ծուխ ունի Անտառամեջ գյուղի տերտերը:
- 4) Երկար տարիներ լինելով հայրենիքից հեռու՝ նա տառապում էր մի հիվանդությամբ, որ կոչվում է կարոտախտ:

58 Ո՞ր տարբերակում է բարդ ստորադասական նախադասության երկրորդական նախադասության բնույթը սխալ նշված:

- 1) Նա շատ էր տխրում, որ հնարավորություն չունեի բնակվելու բնության այդ խաղաղ անկյունում: *(տեղի պարագա)*
- 2) Նահապետ Քուչակի քերթությունը ապացուցում է, որ մեր ժողովուրդն ընդունակ է կենսուրախության ու մեծ թռիչքների: *(ուղիղ խնդիր)*
- 3) Եվ կրկին հիշողության հեռավոր ծալքերում արթնացավ նա, ումից բաժանվել էր ինքը պատանության տարիներին: *(ենթակա)*
- 4) Նրանք ծանոթացան այն օրը, երբ Աստղիկը կայարան էր գնացել՝ ամուսնուն դիմավորելու: *(որոշիչ)*

59 Ո՞ր տարբերակում է բարդ ստորադասական նախադասությունը ճիշտ փոխակերպված պարզի:

- 1) *«Մակբեթի» մեջ Շեքսպիրը հանգում է այն գաղափարին, որ մարդու մեջ անհաղթահարելի է փառամոլության ձգտումը:*
«Մակբեթի» մեջ Շեքսպիրը հանգում է մարդու մեջ փառամոլության ձգտման անհաղթահարելիության գաղափարին:
- 2) *Ծագող արևի առաջին ճառագայթներն ընկան մերձակա բլրի արևելյան լանջին, որը ծածկված էր սաղարթախիտ անտառով:*
Ծագող արևի առաջին ճառագայթներն ընկան մերձակա բլրի՝ սաղարթախիտ անտառով ծածկված արևելյան լանջին:
- 3) *Այդ նավը, որ ժամանակին փրկության լաստ էր դարձել ինձ համար, վերադարձնում էր ինձ նորից նույն դժոխքը:*
Ժամանակին ինձ համար փրկության լաստ դարձած նավը վերադարձնում էր ինձ նորից նույն դժոխքը:
- 4) *Արքայորդին, երբ ազատվեց այդ աղջկա կապանքներից, ավելի եռանդով սկսեց զբաղվել իր հետաձգված գործերով:*
Այդ աղջկա կապանքներից ազատվելուն պես արքայորդին ավելի եռանդով սկսեց զբաղվել իր հետաձգված գործերով:

60 Ո՞ր նախադասության մեջ պակասավոր բայ կա:

- 1) Բախտի ճամփեքը տարբեր են լինում. Բախտն ամեն մեկին սիրում է տարբեր:
- 2) Ո՞ր երկրի սրտում թախիժ կա այնքան, Եվ այնքան ներում՝ ո՞ր երկրի սրտում:
- 3) Անցա՛ծ օրեր, խի՛նդ ու սե՛ր, դարձե՛ք, իրար հետ եկե՛ք:
- 4) Փունջ-փունջ աղջիկներ սարերը ելան՝ Վիճակ հանելու աշխույժ երգերով:

61 Ո՞ր նախադասության մեջ դերբայական դարձված չկա:

- 1) Նավթի հետ գործ ունենալու պատճառով նրան տվել էին Մագութի Համո մականունը:
- 2) Աչքը խանութի պատերից կախած գույնզգույն հագուստներին էր:
- 3) Խոնարհվելով բարևելը սովորություն էր դարձրել:
- 4) Ընկնելով ու վեր կենալով շարունակում էին երթը:

62 Ո՞ր նախադասության մեջ է ընդգծվածը ձևի պարագա:

- 1) **Շնչակտուր** փախչում եմ դեպի անտառի բացատը:
- 2) **Երբեմն** հիշում էր անցած-գնացած օրերը:
- 3) Բացեց պատուհանը և սկսեց դիտել **հետաքրքիր** խաղը:
- 4) Այդ հարցը քննարկվել է **չատ անգամ**:

63 Փակագծերում տրված բառերի ձևափոխության ո՞ր տարբերակն է ճիշտ:

Մեծ ճիգով կրակը ' մարդիկ տեսել են, որ ծառի մեջ ածխացած մի հսկա վերք, մոմերի վերքը:

(հանգցնել, մնալ, այրվել, բացել)

- 1) հանգցնող, մնաց, այրվող, բացած
- 2) հանգցնելիս, մնաց, այրվող, բացվող
- 3) հանգցնելով, մնացել է, այրված, բացած
- 4) հանգցնելիս, մնացել է, այրված, բացվող

64 Վ. Տերյանի ո՞ր բանաստեղծությունից է հետևյալ հատվածը:

*Նայում եմ, մինչև որ անգոր
Գլուխս ծնկիդ է թեքվում,
Նորից ես մանուկ եմ այսօր,
Դրախտ է նորից իմ հոգում:*

- 1) «Տխրություն»
- 2) «Կարուսել»
- 3) «Կարծես թե դարձել եմ ես տուն»
- 4) «Որպես Լաերտի որդին»

65 Ո՞ր նախադասության մեջ կետադրական նշան *չպիտի* դրվի (նախադասությունները կետադրված չեն):

- 1) Նա ջանում էր հասկանալ ինչ կա այդ մարդկանց մտքում:
- 2) Նրա հայրը բարձրահասակ մի տղամարդ էր խիստ դիմագծերով:
- 3) Դպրոցն ավարտելու առթիվ նվերներ էր պատրաստել և դրանց հանձնումը առավել հանդիսավոր դարձնելու համար սպասում էր թռուսան ծննդյան օրվան:
- 4) Հեռավոր ճամփորդությունից շուտով վերադառնալու են նրա երկար տարիներ բացակայած եղբայրները:

66

Հ. Թումանյանի «Փարվանա» բալլադի վերաբերյալ պնդումներից որո՞ւմ սխալ չկա:

- 1) Ծեր արքան աղջկան հորդորում է այլևս չսպասել քաջերին:
- 2) Փարվանա արքայադստեր համար տեղի է ունենում մրցություն, սակայն աղջիկը չի ցանկանում ամուսնանալ դաժան պայքարում հաղթանակած քաջի հետ:
- 3) Աղջիկը քաջերից պահանջում է կա՛ն երկնքից աստղեր իջեցնել, կա՛ն անշեջ հուրը բերել:
- 4) Աղջիկը երկար տարիներ սպասում է քաջերին, սակայն նրանք այդպես էլ չեն վերադառնում:

67

Ո՞ր մտքերն են հակասում տեքստի բովանդակությանը կամ չեն բխում նրանից:

Մարդկանց գիտելիքներ շնորհած աստվածներից շատերը ավանդապատումներում պատկերվել են հսկաների տեսքով: Այդպիսիք են եգիպտական Սեթը, արաբական Շեռը Ադ-Բեն-Ադը, հունական Պրոմեթևսը: Այդպիսի էակների մասին տեղեկություններ կան և՛ ինկերի, և՛ աֆրիկացիների, և՛ հնդիկների, և՛ այլ ժողովուրդների մեջ, և՛ Ղուրանում, և՛ Աստվածաշնչում, և բոլորում էլ նրանց գոյությունը կապվում է նախատապանյան կամ նախասառցապատման ժամանակների հետ: Ենթադրության կա, որ երկրագնդի վրա ապրել են նման հսկաներ, որոնք, ակնհայտ է, երկրաբնակներ չեն եղել, և նրանց հասակը բացատրվում է իրենց մոլորակի ձգողության ուժի թուլությամբ կամ ջրի և այլ սննդատեսակների մեջ կալցիումի շատ մեծ քանակով: Գուցե դա մի այնպիսի մոլորակ է եղել, որի զանգվածը Մարս մոլորակի նման տասն անգամ փոքր է եղել Երկրի զանգվածից: Նրանց մասին տեղեկություններ կան անգամ Պլատոնի՝ Ատլանտիդայի, Լեմուրիայի մասին թողած վկայություններում: Փաստեր կան նմանատիպ տասը քաղաքակրթությունների մասին, որոնք եղել են չափազանց զարգացած, նրանց ներկայացուցիչները ամենայն հավանականությամբ տիրապետել են լազերային բարդ սարքավորումներին, թռչող սարքերին: Միայն այդպիսի հսկաների գոյությամբ կարելի է բացատրել եգիպտական կուլտուրայի, բուրգերի, ինկերի կամ ացտեկների քաղաքակրթության զարգացածության գաղտնիքը: Կա վարկած, որ տասը քաղաքակրթություններն էլ ատոմային պայթյունից են ոչնչացել, և համաշխարհային օվկիանոսը գուցե նրանց հետ կապված լուրջ գաղտնիքներ է թաքցնում:

1. Համաշխարհային օվկիանոսի ուսումնասիրությունը կարող է հանգեցնել հսկաների քաղաքակրթությունների վերաբերյալ նոր բացահայտումների:
2. Ենթադրություններ կան այն մասին, որ Ատլանտիդայում ապրել են հսկաներ, որոնք ստեղծել են բարձր զարգացած քաղաքակրթություն:
3. Երկրի վրա վաղնջական ժամանակներում կալցիումի մեծ քանակի առկայությամբ է բացատրվում հնագույն հսկաների՝ մեծ չափեր ունենալը:
4. Ըստ Պլատոնի վկայության՝ Լեմուրիայի և Ատլանտիդայի հսկայամարմին մարդիկ ատոմային կռիվներ են մղել Ամերիկայի և Աֆրիկայի բնիկների դեմ:
5. Աստվածաշնչի և Ղուրանի համաձայն՝ հսկաները երկիր են հասել Մարսից և ջրհեղեղից առաջ ապրել են սովորական մարդկանց հետ կողք կողքի:

68

Ո՞ր նախադասություններում անուղղակի խնդիր կա:

1. Տարիներ հետո, երբ ոտքս նորից ընկավ Օդեսսա, շատ որոնեցի ծերունուն, բայց չգտա:
2. Նայեցի նրա վաղեմի բնակարանին:
3. Վերհիշեցի նրա բոլոր խոսքերը:
4. Ո՞վ գիտի, ո՞ւր է նա. արդյոք մարդկանց կոշիկները կարկատո՞ւմ է իր հին ասեղով:
5. Թե՞ պատմում է գոյության կռվի դաժան ալիքների մասին:
6. Աչքերիս առաջ երևաց թռչնիկը ու ժպտաց ինձ:

69 Ո՞ր նախադասություններում թվական կա:

1. Եվ մի հատիկ իմ այս աչքով Շատ են տեսնում, Ավելի շատ:
2. Երեկոյան, երբ մենք բաց էինք թողնում մեր թռուցիկները, թվում էր, թե քաղաքի վրա լողում են տասնյակ լուսիններ:
3. Աջ ու ձախ պտտեմ մի երրորդ կոճակ, Եվ մութը իսկույն հին շարքի նման Չքվի, չքանա:
4. Ա՛խ, իմ մեծ սերը. Նա հավասար է Կորած հույսերիս ճիշտ քառակուսուն:
5. Ի՛նչ զարմանալի աչքեր ունես դու, Կարծես թե լինեն երկվորյակ լճեր Հին հրաբխի գույգ խառնարանում:

70 Տրված 6 պնդումներից յուրաքանչյուրի համար ընտրել *ճիշտ է, Միայլ է, Չգիտեմ* տարբերակներից որևէ մեկը:

1. Ոչ միայն բայերը, այլև ածականները կարող են ունենալ չափի պարագա լրացում:
2. Նպատակի պարագան ձևավորվում է միայն կապական կառույցներով. առանց կապի՝ միայն որևէ հոլովածևով, այն չի կարող արտահայտվել:
3. Ձևի պարագան կարող է արտահայտվել ցուցական դերանունով:
4. Ժամանակի պարագան կարող է արտահայտվել բացառական, գործիական հոլովներով:
5. **Համար** կապով չի կարող ձևավորվել պատճառի պարագա:
6. Չիջման պարագան կարող է ձևավորվել **փոխանակ** կապով: